

Opazke.

Vai dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in po-
slanice) se zaračunijo po pogodbi; pri
kratkih oglasih z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema opravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

„Edinost.“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

Cena z a vse leto s prilogo 3 for., za
pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for.
75 nov. — Edinost brez priloge stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posla-
nežne številke se dobivajo pri opravi-
štvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«

Vera in cerkveni jezik.

(Konec.)

Da je bil pa grški narod uže spriden, tega ni zakrivil grški cerkveni jezik, in tudi razkola ni zakrivil jezik. Rim ni bil še Grkom v nobenej reči nadležen, ko so uže zgodaj začeli odpadati od cerkve. Krivoverec Arij je začel učiti, da Kristus ni bil Bog, ampak samo prorok. Ta arijanska vera se je hitro širila po grških krajih na vsem vztoku, večina Grkov je odpadla od prave vere. Kar je pa še zvestih ostalo, tiste je Focijev razkol odtrgal od cerkve, in ta razkol je še vzhodne Slované potegnol za seboj. Prazna je trditve: „Ako bi imeli Grki latinsko liturgijo, ne bi bili odpadli.“ Na to se lahko vpraša: Zakaj so pa Angleži in severni Nemci in Škandinavci navzlic temu odpadli, da so imeli latinsko liturgijo? Angleže sicer je oblast prisilila, Nemci in Škandinavci pa so vedidel prostovoljno odpadli. Severni Nemci niso nikoli marali za katoliško vero in za krščanstvo sploh ne; saj je znano, da je Karol Veliki nemške Saksonec še le po hudih bojih h krščanstvu prisilil mogel; in ko je nastopil Luter, bili so ti prvi, ki so odpadli. Ako bi Lutra ne bilo, bil bi uže kdo drug to opravil, saj je bilo še več takih krivovercev, kakor Zwingli, Calvin, itd. Če je bolezen v životu, mora kje izbruhniti; in če je kaka misel v narodu, uže se rodijo ljudje, ki jo izvršijo. Tako bi bili Grki tudi brez Focija odpadli. Od kar so se cesarji preselili iz Rima v Carigrad, in so Grki apert prvo besedo zadobili, tako so se preočabili, da so le še težko prenašali vrhovno oblast papežev. Ko bi se bil papež preselil v Carigrad, potem bi bilo dobro; ker pa tega ni storil, zato so odpadli.

Prišla je pa tudi kazen: grški Ari-janci so hoteli Krista ponižati na stopinjo navadnega proroka, in dobili so res pro-roka, pa proroka Mahomeda, katerega divji verniki so vse grštvo v Aziji in Afriki z nogami poteptali in pokončali. Carigradski Grki pa, ki so hoteli imeti lastnega papeža, dobili so ga v podobi kalifa ali mohamedanskega padiša, katero-čast so si osvojili turški sultani, ki še zdaj stolujejo v Carigradu. Tako je bil do mu-

lega uničen grški živelj, pa ne zavoljo grške liturgije, ampak zavolj notranje spridenosti. Slovani pa, ki so bili po nedolžnem v razkol zapeljani, še so tukaj močnejši ko kedaj. Bog jih je ohranil, da stopijo na mesto Grkov in da spoznavši grško zmoto, nazaj pristopijo v katoliško cerkev. In kakor sta bila prej dva poglavitna cerkvena jezika, grški in latinski, tako bodeta pa zdaj spet dva, in sicer latinski in slovanski.

Naši latinisti pretiravajo, če identifi-kujejo katoliško vero z latinskim jezikom, in če mislijo, da latinsko bogoslužje mora tako daleč seči, kakor katoliška vera. V sv. pismu nahajamo pač, da bo en sam pastir, pa ni je ene vrste, da mora biti en sam jezik, nasprotno se pogosto govori o raznih narodih in raznih jezikih. V prvih časih kristjanstva nikdo ni gojil te misli o kakem skupnem cerkvenem jeziku. V istini so bili za časov sv. Cirila in Metoda štirje jeziki v katoliški cerkvi, namreč hebrejski, grški, latinski in slovanski. Od teh štirih sta prva dva odpadla. Krš-čeni Judi so se namreč pomešali z dru-gimi narodi, in tako je zginol tudi hebrej-sko-katoliški jezik. Grki so bili po Turkih uničeni, in ta pest, kar jih je še, od Rima so ločeni po razkolu; ti toraj ne pridejo v poštev. Ko je na tak način hebrejski cerkveni jezik zginol, in ko so še Grki odpadli in po Turkih pomandrani zibnoli večinoma s pogorišča, takrat še le se je rodila in utrdila misel o pravicah latin-skega jezika. Zapadni narodi so bili nam-reč več ali manj uže vsi polatinščeni, ne-kateri popolnoma, drugi vsaj po duhu; latinski cerkveni jezik je toraj dobil močno predsilo; kajti prva dva cerkvena jezika sta zginola, slovanskega so pa pri zapad-nih Slovanih iztrebili nemški škofi, vzhodne Slované je pa razkol za seboj potegnol. V razkolu pa se je slovanski cerkveni je-zik ohranil, ne zavolj razkola, ampak ker tistih vzhodnih Slovanov Nemci niso do-segli, toraj jim tudi slovanske liturgije niso mogli vzeti, sicer bi bili to še pred razkolom storili. Razkol je tiste Slované za seboj potegnol, ki so bili ali po cerkvenih uradih, ali pa moralno zavisni od Carigradskega patriarhata.

Slovanski obredni jezik tega ni za-

krivil. Kajti v Istri, Dalmaciji in hrvat-skem Primorju je bilo dosti far z slovan-sko liturgijo, pa so vendar katoliške ostale. Tudi na Češkem in Moravskem gotovo še ni bila slovanska liturgija čisto zatrta, ko se je iztočna cerkev od Rima odtrgala, pa vendar ne beremo niti najmanjše poskuš-nje, da bi bila kaka fara iz Velehradske provincije silila zavolj jezika v razkol. Prazna je toraj trditve, da slovanska li-turgija olajša prestop v pravoslavje. V „Soči“ je nekdo pisal, da Rusine je bilo možno pridobiti za pravoslavje, ker so imeli slovansko liturgijo, Poljake, ki imajo latinsko, pa Rusi niso mogli do tega pri-praviti. Tu je pa treba premisliti, da Ru-sini so Rusi, Poljaki pa ne. Poljake je ločilo tudi politično sovraštvo od Rusov, rusinske unijate pa samo vera. Sicer pa, če je res, kar poljski listi pišejo, da so unijate z surovo silo gonili v pravoslavje, potem je prav to dokaz, da so se branili, kajti kdor se ne brani, proti temu ni treba sile. Ako so se pa celo katoliški Rusi branili pravoslavja in jih je bilo treba z silo goniti v razkol (in tako poljski in za njimi drugi zapadni katoliški listi vedno pripovedujejo), potem je pač dokazano, da ni res, kar isti ljudje trdijo, namreč, da je slovanska liturgija most do pravo-slavlja. Mogoče je, da so v Rusiji ali pa še pri nas ljudje, ki kaj takega pričaku-jejo. Mi pa nismo za pravoslavje in večina slovanskega ljudstva gotovo tudi ne. Zato pa smemo tudi očitno povedati, da smo, za sedaj seveda le v principu, za slovan-sko liturgijo, kakor sta jo uvedla sv. Ciril in Metod. Vera in cerkveni jezik se ne smeta v en koš metati. Kdor zamuje latinščino, še ni nasprotnik katoliške vere ali razkolnik.

Pa mi latinščine ne zametujemo, am-pak jo še spoštujemo; le to pravimo, naj jo imajo latinski narodi in vsi tisti mali narodi in narodni odlomki, ki se jej pro-stovoljno podvržejo, toraj: Italijani, Fran-cozi, Španci, Portugizi, Braziljanci, Meksi-kanci, Irci, Belgijanci, Bavarci, Tirolci, poreski Nemci itd. Nam Slovanom je pa bolj draga staroslovenščina, po ss. Cirilu in Metodu kot cerkveni jezik uvedena in od papeža potrjena. Slovani so velik na-rod in potrebujejo lasten cerkven jezik.

Velika Azija se bolj in bolj pokori Slo-vanom; latinskemu jeziku se ne bo klan-jala, pač pa slovanskemu. Zato sta po-trebna dva cerkvena jezika; latinski na zapadu in slovanski na vztoku. Skušajmo Rusijo, Bolgarijo in Srbijo, pred vsem pa Rusijo pridobiti za katoliško cerkev, po-tem pride to samo ob sebi.

Politični pregled.

Notranje deželo.

V seji poslanske zbornice dne 18. t. m. je poslanec Waibel interpeliral trgovskega ministra zaradi nesreče na bodamskem jezeru 8. t. m. ko sta trčila dva parnika. Poslanec Burgstaller in Luz-zato sta interpelirala pravosodnega mini-stra, kako more on opravičevati ukaz gledé dovolitve vknjiževanja v zemljiške knjige pri tržaškem višjem deželnem sodišči v štirih jezikih. Poslanec Poklukar je inter-peliral, ali ima naučni minister voljo, v ljudskih šolah v slovenskih deželah zau-kazati takoj tako jezikovo vredbo, da bo slovanski, oziroma hrvatski jezik, edini učni jezik in da se nemški poduk ne sme začeti pred izvršenim tretjim šolskim letom. Poslanec Vojnović je interpeliral, ali ima naučni minister voljo, preklicati ukaz glede odpravljenja višje gimnazije v Kotoru. Po-slanec Menger je interpeliral o prašanji užitnega davka. Potem so bile volitve v odseke in po teh se je nadaljevala po-drobna razprava o poštnih hranilnicah ter so se brez promembe sprejeli vsi para-grafi poštnohranilnične novele; zakon je tedaj v drugem čitanji sprejet. Več pred-logov gledé predrugečeb je bilo zavrženih; sprejela pa se je resolucija poslanca He-vere, da se smejo eskontirati menjice go-spodarskih okrajnih pojošilnic na Češkem in resolucija poslanca Schaup, po kateri se vladi priporočajo olajšave pri odmer-janju pristojbin v klearingskem prometu. Poslanec Steinwender je interpeliral zaradi neke uredske zlorabe in poslanec Bohaty zaradi decentralizacije obrtnega poduka. Potem se je sklenola seja.

V seji 20 t. m. se je razpravljalo za-časni proračun. Poslanec Türk je proti

PODLISTEK.

Karanfil.

Spisal Ivo Trošt.

I trga mi plavu ljubličcu.
I karanfil plemeniti cvljet.
L. B. t. d.

V naši vasi je navada, da obhajajo ženitve. seveda oziraje se na peto cerk-veno zapoved, le o neprepovedanih časih. Čudno pa je, in moglo bi se pisati na rosih-človeški lenobi, da se praznuje zakrament sv. zakona prav zadnje dni pred adventom, včasih celo v dan sv. Katarine, ki je uže vštet, ali pa zadnje dni pred pustom, če-stokrat celo pustni ponedeljek. Vtorek tako ni za ženitve, ker bi bil prepir v za-konu. Letošnja jesen je nekam posebno revna v ženitvah. Gospod je oklical dva-krat z lece in jedenkrat izpred altarja — ker je bil na leci zabil — samo jeden par. Toraj za našo faro prav malo.

Ali ta ženitev ni kar tako marsikaj, kakor da se kedo ženil „na hlače“. Mli-narjeva Zalica je lepo dekle. Pod svetega Lenarta zvonom nema lepše. A i to nekaj velja in po nekotih menenji še največ, da je bogata. Blagovnica je, blagovnica. Od kar je staremu Tomažu, nje očetu, žaga nekaj nogo pohabila, vedno je drenal na ženitev. — Matere svoje Zalica ni poznala. — Hčerka se je sicer otresala in branila, a ne zato, ker se ni marala močiti, kakor je res trdila, ampak le za to, ker jej fant,

Blažkov Drečje, ni po volji. Kar tako v pričo ne more reči, da ne; ali hudo jej je, budo . . .

Tako dekle, kakor je Zalica, pa da ne bi bila uže sama zbirala in poskušala, kako lepo je, če človek ljubi. Res da jej je stoprv devetnajst let, ali dandanes je svet vzbujen. Saj nam cvete mladost samo enkrat v življenji. Malo skušena mladost malo pomišlja o razlogih in nasledkih. Dostikrat je prenegla v razsodbi in sklepanji.

Sploh so govorili, da je Zalica prvo dekle v vasi. Bila pa je tudi tako ljubez-niva in galantna, da je morala vsakemu dopasti. Ali srce, srce njeno . . . bilo je uže davno oddano. Ljubila je in kako iskreno je ljubila. Saj veste, da je prva ljubezen tudi jedino prava ljubezen z vsemi svojimi nasladi in vzdihi. Vsa pozneja ljubljena so le kopije prvega originala.

Bilo je še več ko pred petimi letnimi kvatrmi, ko je bila Zalica na vaškem plesu. Korletov Ivan je bil baš nekaj dni prej prišel iz nemškega mesta, kjer se je bil izučil v mizarstvu. Ni bil sicer inovite obitelji, imel je majhno posestvo. Kar pa največ velja, bil je precej snažen, ali ka-kor bi Vipavec rekel, precej „spraven“ fant. Po mestno ostrizanih las, fino zavihanih malih brčic, pravilnega lica, sedaj še nekako meščanski oblečen in tudi mestno bled, postavljaj se je na plesu, kar se je dalo. Omeniti moram, da je bil Ivan dobrega jezika, a ne hudobnega srca. Uže od mladih nog dobra znanca, sprijaz-

nila sta se z Zalico popolnoma. Ona ga je poprašavala, kako je bilo tam mej Nemci; Ivan se jej je pa čudil, kako se je med tem potegnila ter postala tako pri-jazna in zala. In ne vem, kako to: sre-čajoči se mej njima pogledi začeli so se sestajati drug z drugim kakor bi se ho-teli poljubljati . . .

Ni še steklo dosti vode, niti se pojelo prav mnogo kruha in drug drugemu sta razodela, kako prisrčno se ljubita. Nikdo ni vedel za njuno ljubezen, nikdo jima ni kalil sladke sreče.

Mnogokrat se je obrnol veliko mlin-sko kolo, še večkrat kamen na kamenu, ko je mlinar zjutraj spuščal vodo na žleb ter začeljal jednolično svoje delo in pre-puščal hčerki gospodinstvo v hišnih zade-vah. Saj je pa tudi uže pametna, da ve kaj dela.

Ko je v pozni noči mlinar pri brleči svečavi klepal uglajeni kamen, sedela sta naša znanca na vrtu za hišo pod košato murvo ter brez vse skrbi prav udobno uživala slast mladostnih poljubov ter pri-segala drug drugemu večno ljubezen, kakor je to uže navada.

Hitro so jima minevali dnevi sreče in blagosti. Približa se čas, ko je Ivan po-trjen v vojake. Kako hudo mu je bilo; a Zalici še bolj. Pač neprilika, da ni treba več!

Ni stalne sreče na sveti. Jokala je, in kako britko je jokala, ko je odhajal Korletov k vojakom. Ali kaj pomaga vse to; je pa je in mora biti. Zadnji večer, prej ko je Ivan odšel, se-

dela sta na običnem mestu ter poslednjič drug drugemu na prsih slone zatrjevala večno zvestobo, brezkončno ljubezen do smrti, seveda. Ko je bil uže čas grenke ločitve, ko je v pričo blede lune glad-na noč sprejela v svoje materinsko krilo za-njega poljuba odmev, utrže ona rdeč ka-ranfil, pripne ga Ivanu na prsa in de: „To ti bodi v spomin, dragi moj, da se spet, zdrava vidiva in srečno zjedniva za vse veke!“ In poljub je nalik pečatu po-trdil, da se mora vse tako istinito izvršiti, kakor resnično se in odkritosrčno sedaj ljubiti obne srei. „Da v spomin, v spomin,“ dejal je Ivan, še jedenkrat stisnil Zalici roko in odšel.

Iz Hrečgovine od Klobuka pisal jej je samo jedenkrat in potem —

Nobeden ne ve, kje je. Je-li mrtev ali živ. Oh to je tako težko težko . . .

Nikomur ni smela potožiti svojega gor-jesa, nikomu odkriti svojih srčnih ran. So-rodniki bi se čudili, znanke nategovale obrvi in skrivaje se posmehovale, oče bi bil klel in se jej grozil . . . Oh, skrito gorje, hujše si od očitnega, ker ne moreš imeti nikakega sočutja. Kakor ogenj v apnenici, tliš brez otduška.

V solzah dobi včasih človek željene tolažbe; in tam je je i naša Zalica. V samotni spalnici pri svojih ljubljenkah, pisanih cveticah, plakala je sama, samcata. Slednjič se je i njena tuga nekoliko udo-brihala. Lice se jej je zvedrilo; pa ne za to, ker se jej je morda jad zljajšal, le pri-vadila se mu je.

sprejetju. Poslanec Gregorec naglašja, da je sedanja večina mnogo bolj postrtovalna, nego je bila katera koli poprejšna. Če je zdaj vstala nevolja, kriv je tega le sred-nješolski ukaz. Govornik pojasnjuje pri-tožbe Slovencev o šolskem pršašanji; ven-dar bodo on i njegovi somišljeniki iz raz-logov državne potrebe glasovali za pred-logo. Poslanec Vašaty izjavi, da bode gla-soval zoper prestop v podrobno razpravo, ker vlada zanemarlja duševne interese na-rodov, kar dokazuje srednje-šolski ukaz. Poslanec Bertolin izjavi v imenu tridentin-skega kluba, da državne potrebe začas-nega proračuna ne pripoznavajo, da pa se mora upirati v proračun postavljenim troš-kom za nemške šole na južnem Tirolskem kakor tudi odpravljenju srednje šole v Ro-veretu. Poslanec Rieger izjavi v imenu političnih svojih prijateljev, da z glas-o-vanjem za začasni proračun ne izrekó ne-zaupnice, pa tudi ne zaupnice. Začasni proračun dovoli, da državno gospodarstvo ne pride v nered. S tem pa se ne zave-zujejo uže naprej za nič, ker so izpuščeni kakor tudi navedeni postavki odvisni od zborniščne dovolitve. — Zbornica je potem z veliko večino sprejela prestop v po-drobno razpravo. §. 1 se je sprejel brez ugovora, k §. 2 je omenil finančni mi-nister, da se v opazke gledé šolstva ne bode spuščal, ker na te ob svojem času odgo-vori naučni minister. Sprejela sta se po-tem tudi §§. 2 in 3 in začasni proračun tudi v tretjem čitanji dovolil. — Na to je poslanec Burgstaller poročal o prošnjah glede neposrednje zveze Trsta z Rudol-fovo železnico in o podaljšanju te do Gi-seline železnice ter predlagal, naj se prošnje izroče vladi, da jih temeljito pre-trese i se nanje ozira. Poslanec Reicher in Stalitz sta govorila za železnico čez Ture planine, ki ne bi koristna bila le ne-katerim mestom, temuč vsej Avstriji. Po-slanec Russ ni za to železnico, ker bi se ž njo postavil le most mej južno-nemškimi in italijanskimi železnicami. Ako bi se pa vendar ta železnica zgradila, potem bi on priporočal progo skoz Celovec, ne pa skoz Solnograd. Govornik prasha, ali ne bi se Trstu ustreglo tudi brez te železnice s tem, da se podržavi južna železnica. Po-slanec Kübeck govori za železnico čez Ture planine, ker bi nemško trgovino od Genove odvracala. Poslanec Steinwender meni, da bi država s podržavljenjem južne železnice slabo kupčijo storila, on se tedaj izjavi za zgrajenje neodvisne železnice. Govoril je še poslanec Keil ter naglašal koristi železnice čez Ture planine in po-tem se sprejel dotični predlog. Nazadnje se je še brez razprave sprejela zakonska osnova glede postavljanja državnih organov za določanje in vodstvo pri zagrajaj hu-dournikov. — Včeraj je bila zopet seja. Gosposka zbornica bo imela prvo sejo prihodnji ponedelek. Na dnevnem redu bo volitev 20 udov in 10 namest-nikov v delegacijo. Delegaciji boste imeli prvo sejo 27. t. m. Skupni proračun, ki se predloži delegacijama, ni bistveno raz-ličen od lanskega proračuna. Vsota, ki se ima zahtevati za repetirke, določi se še le v zadnji uri.

Mladi Čehi so v državnem zboru osnovali poseben klub pod imenom „slo-

Oče je bolj ko nekdanj silil v ženitev. Pripovedoval je, da je na pol hrom in onemogel. Bog varuj vsakega „nagle in neprevidene smrti“, če umrje, bila bi Mlinarjeva hči brez gospodarja in divna Zalica — sirota. Pa tudi ni nič, če nema gospodarstvo krepkega voditelja. Izgovorim si samo kot, mislim, da jesti mi boste uže dajali, pa v mlinu se bom bolj držal, po polju kaj pourejal in kar si bodi, pravil je starček. V obrazu mu je lahko čital vsakdo, da želi odložiti gospodarstva breme res na krepkeje rame. Sorodniki so snubili Blažkovega za zeta. Od močne biše je, da si ne lep, a vender ne morda grd, pa-meten fant in dober delavec, kar je za trden kmetijo, kakor je baš mlinarjeva, prva reč. Zalici ni bil povšeči. — Skle-nila je bila sama z seboj še nekoliko časa tako viseti. Morda se vender slednjič kaj izve ob Ivanu, barem če je živ ali mrtev. Potem pa res sama ne ve, kaj da počne.

Pri mlinarjevih pripravljajo uže vse za ženitev. Hišo so pobelili zunaj in zno-traj. Stari mlinar je uže prenesel svoje ležišče iz sobe, kjer navadno spe roditelji, v zgornje sobe ter tam napravil „lož“. Mizar, čevljar in krojač uže nekaj tednov posedajo po hiši. Hlapec in dekla se po-govarjata, kako bo o svatovščini. Koliko ta pojé in popije, kako bo oni prepeval in plesal.

(Konec prih.)

vanski klub“. Ta klub, h kateremu je pristopil tudi slovenski poslanec dr. Gre-gorec, ima namen braniti veljavo slovarskih jezikov nasproti nemškemu in delati za izvrševanje člena 19 temeljnih zakonov. Ker je pa ta združba sama preslaba, da bi v zbornici mogla staviti predloge, zato se je zvezala z Italijani. Mi primorski Slovenci, ki poznamo Italijane, od te zveze ne pričakujemo nič dobrega in le pomilujemo dr. Gregorca v italijanski družbi. — Razen tega kluba se je ustanovil te dni še klub dunajskih demokratov. Poslanska zbornica ima tedaj uže trinajst klubov, ki so: 1. Poljski, 2. češki, 3. Hohenwartov, 4. Liech-tensteinov, 5. nemško-avstrijski, 6. nemški, 8. Coroninijev, 9. Tridentinski, 10. slo-vanski klub, 11. nemška svobodna, 12. nemško-narodna, 13. samška zadruga.

Ogerski ministri načelnik Tisza bil je zadnjič na Dunaji zaradi tega, da bi dobil posojilo od Rothschilda v znesku 5 milijonov. Dosegel je, kar je nameraval, toda ob enem se mu je reklo, da ne dobi nič več, dokler ne izvrši potrebnih drž-žavnih finančnih operacij.

Vnanje dežele.

Srbska vlada je naprosila črno-gorsko, naj Črnogorcem ne daje potnih listov za Srbsko, ker srbska vlada ne more sprejemati naseljencev. — Iz Belgrada se 19. t. m. poroča: Na srbske meji pri Mavriču je od včeraj zbranih 500 Arnavt. Včeraj so nenadoma Arnavti napadli tri srbske mejne straže pri Materovi, ali po daljšem boji so bili odpodeni. Srbi imajo dva straž-nika teško ranjena, zguba Arnavtov pa ni znana. Danes se je bati novega napada.

Bolgarski knez je izdal ukaz, s katerim sklicuje sobranje na 27. dan me-seca oktobra.

O shodu ruskega i nemškega cesarja se je zopet začelo govoriti. Po nekem poročilu iz Kodanja odpotuje car v osmih — štirnajstih dneh iz Kodanja, da obišče nemškega cesarja. Od druge strani pa se to zanika in trdi celo, da Rusija odpove berlinsko pogodbo.

Italijanska ekspedicija odpluje v Afriko začetkom meseca novembra. Vlada je sklenola z „navigazione generale“ po-godbo, vsled katere se je ta zavezala, da bo imela polu leta nepretrgano priprav-ljenih dvajset ladij. Poveljnik ekspedicije grof San Marzano pa se vkreca uže 26. t. m. v Napolju.

Franoska umazana pravda zaradi prodajanja redov se menda bliža koncu; general Caffarel je bil uredoma vpokojen in iz vojske izbrisan. Svét častne legije je razsodil, da se ima Caffarel v imeniku udov častne legije zbrisati ter je zgubil pravico do kakoršnega koli reda.

V Londonu delajo zadnje dni de-lavci velike nereda. Zbere se jih skoraj vsak dan po več tisoč, ter se pomikajo v sprevedu z rudečimi in črnimi prapori v mesto proti lord-majorjevi palači, policija jih ustavlja in začne se hud boj, v katerem je navadno ranjenih mnogo na obeh straneh; nazadnje se pomnoženemu redarstvu ven-dar posreči, da množico razkropi.

Iz Tanger-ja se 19. t. m. poroča, da je popolnoma dokazano, da je maro-kanški sultan nevarno bolan. Rod Beni-Hasen se je uprl; v Tangerju vlada strah.

Afganistanski emir je ukazal svo-jemu generalu Gelamu Hyderu, naj zasede čez zimo pokrajino Ghilzais-rodú. — Ejubov poveljnik Bakhharzi je pripeljal 300 svojih vojščakov v Herat. Preoblečeni so bili kot ruski trgovci. Spoznali so jih kot Eju-bovece ter jim rekli, da morajo zapustiti mesto. Ker pa so se v istini izkazali kot trgovci in ruski podložniki, morali so jih pustiti. Razburjenost mej prebivalstvom je velika, ker pričakujejo vsak trenotek, da se prikaže Ejub kan na čelu svoje vojne pred mestom. — Ejub kan ni šel v Ghuzni, kakor se je mislilo, ampak k Ghilzaisom, da si zagotovi njihovo podporo. Temu nasproti pa se poroča, da je Ejub v Maz-har-i-Serifu, kder je umrl njegov oče l. 1879, in neki zakopal tam vse svoje novce in dragocenosti, kateré hoče sedaj izkopati njegov sin.

DOPISI.

Iz Pečine dne 18. oktobra. [Izv. dop.] — Že večkrat se je pripetilo, da je tudi tukaj sem prifrčal kak italijanski list na ogled, priporočujoč se: naj bi ga naročili in podpirali; a vsakikrat jim je spodletelo; dobili niso tukaj nič drugega kot odločni dostavek: „nazaj!“ pa hajdi v svojo de-želo! Tudi sedaj se je predrznol nek list, izhajajoč v Pulju pod naslovom: „Il gio-vine Pensiero“ nadlegovat tukajšnega žu-pana s prošnjo: naj se ga usmili in pod-pira, da lažje doseže svoj cilj. — Že prvej

številki pak se je zgodilo neljubo, ker po-tovati je morala „nolens volens“ nazaj. Vendar pa ste prišli še 2. štv. tega lista lesem. Kaj misli ubogi revež, da smo i tukaj že Taljani? Morda misli, da tukaj ne more biti župan, če ni Talijan? — Močno se vara; kajti tukaj, odkritosrčno povem, lahko je župan, če je rodom Slovan in zvest Avstrijec, tujca pa gotovo ne bi volili. Tukaj ni potreba, da zna župan blaženo „laškotati“; kajti, tukaj se sme in se uraduje le v milej naši slovenščini, ter je župan, ki ne zna niti besedice ta-ljanski; tedaj je trd Slovenec. —

Ko je tedaj došel oni list „Il Gio-vine Pensiero“, on ga še pogledal ni ter ni niti vedel, kaj tukaj hoče. Kader je vže došla 4. štv., ne bodi mi v greh štetó, pogledam jaz radoveden, če ima morebiti res kaj tudi za naše slovenske kraje v sebi. Kmaló sem zapazil kako naznanja, povzemajoč iz „Freccia“ novoizmišljena imena za naša starodavna krajevna imena in sicer: Moncorona, namesto: Kronberg; Montespingo, namesto: Dornberg; Negraia, namesto: Černdice; Vallengunga, namesto: Dugonjiva; Valchiese, namesto: Cerčno itd. Ko sem videl Cerčno, pograbi me sveta jeza in si mislim: Da bi te strela! Kaj, vže do sem steza „irredenta“ svoje poželjive kremplje? — Kaj, ko bi se tako v kratkem našo Cerčno potaljanilo? — Pa hvala Bogu, ni in ne bode. Prepričan sem, da so i tam trdi Slovenci, pa zvesti Avstrijci, cesarju udani in bi si tam Taljan z svojo blaženo „taljansčino“ le težko kruha dobil.

Za nas Slovence postajajo boljši časi, čeprav smo bili dolgo pod tujčevo peto; popolno nas vendar niso mogli ugonobiti. Zdjaj pa se nadejamo boljše bodočnosti in rečemo neboječi:

Da rojeni smo Slovani,
To nas srčno veseli;
Ni nam sile bit' Taljani,
Šega stara to veli!

Neboječi tedaj, ker minoli so oni žalostni časi, ko je bil Slovan raja, zaniče-van od vseh, ko si ni upal se svojim ma-terinim jezikom v javnost. Zdjaj pa ni več tako, čeprav nas od vseh strani in na vo-moč sovražnik pritiska; tudi nam so do-voljene in zagotovljene enake pravice, za te se borimo, te hočemo imeti. Ponosni smo na našo narodnost; neudamo se več pod tujčevo peto in vsakteri naj ponosno reče:

Jaz nisem Taljan,
Pa tudi ne bom;
Sem zvesti Slovan
In ljubim svoj dom!

Vse za dom in Avstrijo, za cesarja, blago, kri! Ne pustimo tedaj niti ped naprej „irredenti“; naj napenja vse žile in moči, ne prežene nas in preplaši nas! Mi smo in bomo zvesti cesarju, udani Av-strijci, do zadnje kaplje krvi. Stali bomo za obrambo očetvine in naših pravic, trdno kot skala. — Bojimo se pa nobene sile ne, kajti:

Nad bregovi bistre Soče,
Smo nad tisoč let doma;
Koder dere i ropoče,
So slovenska, naša tla!

Čujte tedaj! Naša, slovenska tla! Ne pustimo tedaj, prekrščevati svojih kra-jevnih imen po naši slovenske zemlji. Naj vedo naši nasprotniki, da smo i tukaj zvesti sinovi majke Slave! Naj znajo tudi onkraj meje, da živi tukaj ob Soči zvesta, neustrašena straža, ki bode vsakemu, ka-teri pride z sovražnimi nakanami, odločno i krepko klicala: „Stoj!“ Ako bi pa nas klicala domovina i cesar v „boj“ proti vragu, pripravljeni smo in bomo hrabro se branili do zadnjega diha. . . . lov.

Iz tolimskega okraja dne 17. oktobra. — (Zopet o cecilijancih). — Na dopis iz Pračine 4. oktobra ne bi bilo vredno odgovoriti, ko bi dop. Podkraško-gorski cecilijancem ne očital, da je njih namen strup slovenskemu življu. Dokazila za ta svoj predrzni izrek je pa dolžan ostal.

Ker širji krogi slov. občinstva še ne-majo pravih pojmov o namenu cec. društva goriškega, naj bode to le v pojasnilo.

§. 2. cec. društva za gor. nadškofijo se glasi: „Društva je namen povzdiga in splošne katoliške cerkvene glasbe v smislu in duhu sveté cerkve na podlagi cerkvenih določeb in ukazov.“

Tu gre v prvo vrsto za zboljšanje popačenega in zanemarjenega petja in or-gljanja v cerkvi, t. j. da se odpravijo vse nespodobne, poskočne, teatralne viže, da se glasba glasi dostojno in službi Najvik-šega primerno. Gleda se dalje tudi, da se cerkvene določbe, kolikor možno, spolnu-

jejo. In če cerkev pri petih mašah uka-zuje latinsko petje, ne smejo se cecilijanci temu ustavljati. Vsaj je goriški nadvladika pri občenem zboru dne 25. avg. 1884. opomnil, ako bi cec. društvo nameravalo pri slovesnej petej maši peti slovenske maše, moral bi društvo razpustiti, že za-radi načela.

Ako je papež Benedikt XIV. Ilirom res dovolil slovansko liturgijo — o čemur še vedno dvomim — zakaj se je niso po-služili? Za pravico zgubljeno je treba v novo prositi; in kedar dojde dovoljena slovanska liturgija, poprimojo se je cecilijanci prvi; tako se je izustil uže pred leti „Cerkveni Glasbenik“.

Sicer pa cecilijanci nikomur ne vsi-ljujejo latinščine, kakor je ne smejo odrivati.

Kolikor mi je po naših krajih znano, sedaj se s cec. zbori nič več latinskega ne poje nego pred 30 leti. — Do 25 krat se poje pri nas na leto latinsko in blizo 30 krat pri črnih mašah — memo 214 kratov, kjer se slovensko petje glasi. Ali se pravi to izpodrivati slovenščino? — In komur še ta trohica latinščine preseda, mu je na prosto peti vse leto le sloven-sko, — naj se le ogiba petih maš, ki tako niso strogo zaukazane. — Sicer pa naj dela vsak po svojej vesti in svojem prepričanju. Dokler slov. vladike ne izda-de strogih ukazov, dotle je še cec. ideja le akademičnega pomena.

A ceciljansko petje, pravijo, je nemško, je germansko. Res, da se je pred 20. leti pri Nemcih spočela ideja ceciljanska; ali bi pa od Nemcev ne smeli sprejeti, kar je lepega in koristnega? Poljaki so uže pred 15. leti Nemce posnemovali; Čehi imajo sedaj blizo v 200 farah svoje cec. zборе. V Pražkej stolnici imajo sedaj vzoren cec. zbor pod vodstvom slavnosna-nega Jos. Foester-a. In kdo služi nemškim cec. skladateljem v zgled? Ali se morda dop. Podkraškemu kaj sanja o Pa-lestrinu in njegovem polifonnem slogu, o Lasso, Vittoria, Anerio, Allegri-u i dr., ki so bili ustanovitelji klasične dobe cerkvene glasbe? Ali so ti bili Nemci? In naše slov. pesmi, katere pojemo, ali imajo res toliko germanskega duha? V „Ceciliji“, katero nam je podarila prekoristna družba sv. Mohora, nahajam 162 izvirno slovanskih pesmi. In vse to bi bilo strup slov. življu? Vsaj kar jaz poznam slovanskih cec. zborov, vsi so narodno probujeni; tam se usta-novljajo bralna društva, tam se napravljajo krasne besede. Zakaj se pa glasi poulično petje po dolenjej Vipavi slično goriških fakinov? Ali so morda temu tudi cecil-janci krivi? Kaj tacega se ne čuje pri nas. — Gotovo še ni slišal dopisnik P. nikdar kake klasične cec. skladbe pravilno peti (o nas ne govorim, ker smo le za-četniki), sicer bi o cecilijanstvu družace sočil. Naj nam razloži značaj in podlago cec. skladbe; naj našteje lastnosti narodno-cerkvene pesmi (vse kar narod poje, ni še narodno), da se bodemo vedeli ogibati nemškega duha in znali pravo narodno petje gojiti. In naj ne govori več o strupu. Ne — umetnja, prava umetnja ni in ne more biti strup narodnemu življu. — Ali ve dop. P. kaj je pravi strupu narodu našemu? Lehkoživstvo, neznačajnost, suro-vost in dr. to je strup narodnemu življu, dalje v tvarnem pomeni oni fuzel—šnops in čast dop. P. ako ga ni nikdar nudil narodu.

Dopisnik s Cerkljanskega ovaja, kakor da bi vse Dornberžane prištevaj surove-žem. Ali jo to lepo od Vas dop. P.? — Vi sami dobro veste, da z besedo „dorn-berška surovost“ je hotel dopisnik ozna-čiti le čin ali dejanje, katero je provzro-čilo oni žalostni škandal dne 15. sept. na vrtu gosp. Š. v Dornbergu, pri katerem je bilo, razum mirnih pevcev, malo pravih Dornberžanov pričujočih, ki so pa veči-noma obžalovali oni dogodek. Ne, to ni lepo od Vas, še manj pa od Vašega pro-roka g. L.

Domače vesti.

Imenovanje. C. kr. finančno ravnote-ljstvo za Primorje je imenovalo: gg. Do-minika De Pita, Lorenca Ronnert in Jo-sipa Proprotnik oficijalom višjega urada pri glavnem carinskem uradu v Trstu; oskrbnikom gl. car. urada v Pulju kontrolorja Ivana Winter; nadalje oficijalom An-tona Mariani, Henrika Willitschitsch, Petra Zei in Alberta Cosulich za Trst, g. asistenta Edvarda Šušnik pa za Koper; kontrolorjem v Pulju Arturja Rismondo, vodjem urada v Lošinju Viktorja Jurinčič; asistentom pri tržaškem glavnem uradu: Viktorja Wratschko, Henrika Mazal in

Antona Krajc; asistentom v Rovinju: Josipa Jamšek; v Greti Ivana Mrak, v Zavrhu Artura Schivitz pl. Schivitzhofen in carinarjem v Fasani Petra Viezzoli.

Osobne vesti. Višji poštni nadzornik v trgovinskem ministerstvu, dvorni svetnik g. Koch pl. Langentreu je prišel v Trst, da odredi potrebno za zedinjenje tukajšnjih pošt in brzojavnih uradov v posebnem poslopu. A čakati bo še treba; sreden uradnik, kdor dočaka.

Umrli je dne 16. t. m. g. Adolf Lindner, profesor na vseučilišču v Pragi, dobro poznat filozof in pedagog, katerega učne knjige se rabijo na vseh avstrijskih gimnazijah in so preložene na razne evropske jezike. Slovencem je Lindner v jako dobrem spominu izza svojega bivanja na gimnaziji Celjski. Blag mu spomin!

Odbor za Dolencov spomenik je imel včeraj prvo svojo sejo, u katere je prijavil predsednik, da je sl. namestništvo v Trstu prepovedalo javno nabirati denar v to svrhu. Zatoj prosil odbor dotične gospe, koji so zadnjih dni kaj darovali, da se malo vztrpe do izkazanja dotičnih doneskov, dokler odbor ne stori potrebnih korakov ter najde sredstvo kako temu v okom priti. — Ob enem je bilo pri seji posvetovanje radi spomenika. Odbor je naspel domačega umetnika, kiparja gosp. Rendića, da mu isti blagovoljno napravi načrt, kar je gosp. Rendić obljubil.

Mestni zbor bo imel nocoj ob 6. uri XX. svojo javno sejo. Na dnevnem redu je poročilo posebnega odbora o zadevi gledališčne podpore in razprava o načrtu pravil in splošnega reda javnih skladišč.

Obnovitev nove pogodbe z Lloydom se je za sedaj razbila. Uzrok temu je bilo zahtevanje Lloyda o svoti podpore, koja bi imela dajati vlada. Dosedajna podpora iznaša namreč 1:3 milijonov gold. brez svote, koja dobiva Lloyd še posebe za indijske vožnje. Vlada je sedaj mislila znižati to svoto na 980.000 gl., mej tem ko zahteva Lloyd 1.480.000 gl. — Lloydovi poslanci so se zatoraj povrnoli. — „N. Fr. Pr.“ opazuje k temu: Ako bi Lloydova uprava sprevidela, da se zahtevana svota more znižati, gotovo ne bi opustila dalnje razprave na lastno odgovornost. Ne preostaje jej tedaj družega, kakor sklicati občni zbor, ter prepusti njemu, ako hoče sprejeti vladino ponudbo ali ne.

Tržaške novosti.

Nezgoda. V sredo proti večeru so se pridrili v ulici Torrente trije kolesarji nekemu vozu nasproti, pred katerim je bil vprežen konj. Žival se je splašila, skoči na stran, poškodeje močno voz in si zlomi nogo. Posestnik g. A. Kerševani ima nad 250 gl. škode.

Najden utoneneec. V pondeljek so našli ribiči blizu obali Teresamoško truplo v morju. Mornarji so spoznali v utonencu nekoga Nikola Gjuranovića, mornarja na Lloydovem parniku „Jonia“. Nesrečnež je našel smrt dne 15. t. m. pri groznem viharju.

Nesreča. Službanica Ivana Ercigov iz Škofije, služba pri gospej Fr. Schulz v ulici Torrente je včeraj dopoldne malo da ne živa izgorela. Vnela se jej je polna steklenica terpentina, koja je vrglo prestrašeno dekle na tla. Goreče olje se je hipom razlilo na vse strani a v istem hipu je stala tudi uže Ivana v ognju. Na grozno njeno kričanje je prihitelo ljudstvo na pomoč, koje je strgalo gorečo obleko raz ubozega dekleta. Nesrečnica je na vsej prednji strani trupla grozno opečena ter so jo takoj odnesli v bolnico.

Sodnijsko. 36letni kmet Vincenc Knez je dobil radi tavnine 18 mesečno ječo.

Živinska razstava na Opčinah dné 18. t. m. je bila še dovelj dobro obiskana. Razstavljaleci so prignali 120 komadov lepe govedi. V razsodbenem odboru so bili gg. dr. prof. Benedikt Giovanelli, Leopold Mauroner, Gustav Wranitzki, živino-zdravnik Arnerriytsch in Perko ter tajnik kmetijske družbe prof. H. Stosič. Odlikovani so bili radi posebnih zaslug za živinorejo s častnim diplomom gg. pl. Burgstaller, Leopold Mauroner in Ivan Daneu; 49 razstavljalec pa je dobilo denarno nagrado, skupaj 480 gl. — Razstavo je obiskal tudi deželni namestnik g. baron Pretis.

Živinska kuga se je pojavila v obližu mesta Erzerum. Pomorske oblasti so uže odredile potrebne korake, da se bolezen ne razširi.

O zadevi Kranjske gimnazije je bila deputacija slov. državnih poslancev dné 18. t. m. tudi pred naučnim ministrom; dr. Gauč je odgovoril, da ni protiven dušnemu razvoju slovenskega naroda, ampak vodilo so ga pri njegovih naredbah posebni uzroki. Sploh stori to, kar mu

veleva njegova služba, kakor hitro pride dotična peticija njemu v roke.

Društvo češko-slovensko. Osnovatelji češkega vlaka in ljubljano razposiljajo ta le velevažni poziv: Izvestno vsacemu, kdor je letošnjega avgusta z narodnim vlakom potoval na Slovensko, so še v živem spominu nebrojni pojavi prave bratske ljubezni, s katero je narod slovenski potnike češke obsipal korak za korakom. Od najprvih zastopnikov slovenskega razumnosti do priprostega planinskega pastirja, so tekmovali s takim naučenjem, da cesta iz Trbiža do Ljubljane, in iz Ljubljane do Trsta ni bila le podobna triumfu, ampak bila v resnici triumfalen sprevod. Slavila je slovanska misel veliko zmago na najsijajnejši način in to pri upravi takej slovanskej vetvi, pri kateri bi ne bili nikdar pričakovali tako mogočne zavednosti slovanske, dobro vedoč, v kako stisnjenih razmerah živi slovanska narodnost. Tem večje je bilo naše presenečenje, tem globokejši je vtisek, katerega smo z svojega bivanja na Slovenskem domov prine. Bil je le eden glas: „Povrnimo Slovencem njih ljubezen do nas“. In iz srca slovanskega se je takoj odzvalo: „Pomagajmo jim v njih težavah! Jedni smo, svoji smo! Svoji in jedni po krvi in po osodi; zatojedelj kdor je slabši, temu pomagaj silnejši!“ Tako hoče bratovsko srce. Podpisani odbor, ki je imel čast, da je bil prireditelj vlak na Slovensko, hoče dejanski uresničiti glas globoko ganjenih src, osnovati hoče **društvo češko-slovensko**, kateremu namen bode gojitev kulturnih in narodno-gospodarskih češko-slovenskih interesov, in podpiranje uboge slovanske mladosti v Pragi, katere se uči znanosti, obrtnije ali pa umetelnosti, da se bode mogla izobraziti v svoji stroki. Kar se tiče kulturnih interesov, bode društvo vzdrževalo čitalnico s primernimi listi in knjigami; bode prejelale predavanja in posvetovanja o znanstvenih, umetelnih in trgovskih zadevah, ustanovljalo knjižnice po Slovenskem, konečno napravljalo zabave in izlete za svoje člane. S tem pa, da se bodo tudi gojili narodno-gospodarski interesi mej obema narodoma, stopi se na tla praktičnega življenja, valed česar bode slovansko prašanje v velikej meri dobilo konkretnega odgovora. Člani bodo: 1. Častni (za posebne zasluge za društvo); 2. ustanovniki, (kateri plačajo sto goldinarjev najedenkrat ali pa v letnih obrokih po 10 gl.). 3. letniki, (ki plačajo vsako leto 5 gl.) in nazadnje podporniki (ki plačajo na leto 1 gl., ali darujejo knjige ali časopise v društvene namene). — Člani morejo biti tudi korporacije. Naše češko-slovensko društvo bode torej gojilo najplemenitejša načela čiste človekoljubnosti in kulture, jednako se pa tudi bavilo s praktičnimi potrebami na narodno-gospodarskem polju in se v vseh načelih loči od drugih naših društev, torej ne bode nobenemu škodovalo, temveč more celo jim z dobrim svetom pomagati. Tako samostojno društvo bode pa pravilo o delitvi dela svoje sile moglo porabiti v prospeh slovenske narodnosti in z njimi silnejše in uspešnejše delovati za veliki društveni namen — vzajemnost slovansko — nego bi to sicer brez tega sredstva bilo mogoče. Obračamo se torej do Vaše blagovoljnosti, vabeč Vas uljudno, da pristopite k češko-slovenskemu društvu. Obljube, katere je vsakdo v duhu ali pa javno in slovesno dal južnim bratom in sestram v prospeh vzajemnosti slovanske, imajo sedaj priliko, da se dejanski uresničijo. Prosimo torej uljudno, da nam račite naznaniti, mej katere člane češko-slovenskega društva mislite pristopiti in da bi, če ste morda poseben naklonjeni, obračali svojo pozornost v prospeh in razvoj društva. Dovoljujemo si Vas uljudno prositi, ako bi Vam ne bilo težavno, da bi v krogu svojih prijateljev nabirali društvu člane. Pravila in pristopnice Vam pošljemo takoj, ko bodo natisnjena. Naposled dostavimo še to, da koncem vsacega leta bode vsak član poročilo o delovanju društva, ako bodo pa sredstva dovoljevala, bomo delali na to, da vsak član dobi še kako premijo, tika-jočo se slovenske narodnosti. Prvo leto bi bila slovanska slovnicca, pozneje potopis po Slovenskem, potem bi prišli v barvah tiskani obrasci romantičnih slovenskih pokrajin na vrsto, katere bodo seveda mogoče le dobiti, če bode dosti članov. — Ustanovni odbor češko-slovenskega društva: P. Frant. Eckert, Josip Grossman, m. dr. Jan Ježek, Vojteh Kühn, Jan Lego, Josip Liska, Karol Neureuther, Josip Papež, Viljem Pitrdle, dr. Viljem Ryba, jur. dr. Rudolf Schmaus, Adolf Srb, Jan Trnka, Velebin Urbanek, Fran Zeman.

Andrej baron Čehovin, slavni junak slovenski. L. 1885 je prinesla „Edinost“

članek, v katerem je obžalovala, da Slovenci še tako malo poznamo in se nič ne brigamo za slavnega junaka Čehovina, ki se je poročil v Branici na goriskem Krasu ter vstopivši kot prostak v vojak, proslavil se je v vojski leta 1848. in 1849. tako, da je dobil Marije Terezije red, valed česar je bil povzdignen v baronski stan. Bil je naposled stotnik pri topničarstvu in je umrl 1855. l., 45 let star. Šestero svetinj je dičilo hrabre njegove prsi, mej njimi tudi velika srebrna in zlata svetinja hrabrosti, in — kakor uže rečeno — Marije Terezije red. Do take česti ni se vspel do sedaj še noben vojak v Avstriji; t. j.: do zdaj ni ga še bilo v Avstriji vojaka, da se je mogel ponášati s tem trifolijem: z veliko srebrno in zlato svetinjo hrabrosti in z Marije Terezije redom.

Po pravici je torej želel marsikoji rodoljub, ki je slučajno izvedel o slavnem našem junaku, da bi se kdo lotil dela ter nam podal natančen životopis blazega pokojnika, ki je bil vsekar pravi zgled milostnega človeka, narodnjaka, rojaka itd. Imeli smo do zdaj sicer nekaj nemških, slovenskih in laških črtic o njem; a še te so bile jako male in pomanjkljive. Tej pomankljivosti se zdaj kmalu izognemo; kajti g. Janko Leban, učitelj in pisatelj v Avberji na Krasu, lotil se je težavnega dela, da Slovence natančno seznanji se slavnim junakom Čehovinom. Z velikim trudom je nabiral črtice v to svrhu; bil je tudi osobno pri sorodnikih in prijateljih slavnega junaka v Branici in Gabrijah, pa tudi od drugod si je znal pridobiti mnogo podatkov o slavnem možu. Na ta način je bilo mogoče, da nam je spisal obširen životopis z gorenjim naslovom, ki ga je baš zdaj v podlistku priobčil „Slovenski Narod“. Opozorjaje naše čitatelje na to delo, želeli bi, da je „narodna tiskarna“ izda tudi v posebni knjigi. Fiat!

Električna razsvetljava v Pulju. Iz Pulja nam poročajo, da je mestni zastop v svoji seji dné 19. t. m. enoglasno sklenol vpeljati električno razsvetljava v mestu. Potrebna dela izvrši angleška tvrdka Howe & Comp. za 40.000 gl. Gledališče dobi uže v teku prihodnjega meseca električno luč.

Austrijsko-italijanska trgovinska pogodba se uže razpravlja. Naša država je poslala v to svrhu v Rim te-legospode: minist. svetnika barona Kalchberg, otel. svetnika Mihalovics in ministr. koncipista dr. ja Bössler. Čez nekaj dni odpotuje tja tudi zastopnik našega ministerstva zunanjih zadev, minist. svetnik baron Glanz. Posvetovanja so se danes pričela ter predseduje zboru italijanski minist. predsednik g. Crispi osebo. — Posvetovanje bode trajalo nekaj tednov.

Tržno poročilo.

Kava Mirno, malo prometa, cene dobre. Rio po f. 108—121. Santos po f. 109—118 vs. kvintal. Na skladišč h 63000 kv. raznih vrst.

Slaker Cene se sicer drže, toda prodaja se malo. Otdalo se je 8000 kv. zmljet-ga avstr. po f. 18½—20.75. Skladišče: 123 000 kv. zmljetoga, 1500 v hljeblj, 300 v kockah in 250 surovega.

Žito Prodaja še vedno slaba, cene se drže. Skladišče: 1508 kv. pšenice, 5000 koruze, 195) ovsa in 800 rži.

Južno vočje še precej dobro. Pomeranč Juffa po f. 5—6 vsaki zaboj, datjev aleks. po f. 10—45 vs. kv.; fige po f. 11—13 (kalamata), smyrna po f. 15—50; Rozine cismé po f. 17—20; Santos po f. 16; korinte po f. 24; elemé po f. 23—33; sultanine po f. 24—45; mandlji mol-feta po f. 78—82; bari po f. 69—70 (z vrečo).

Olje še vedno slaba kupnja. Prodalo se je 120 kv. levante po f. 37 vs. kv.; 90 kv. Cerigo po f. 37, 200 kv. S. Maura (v sodih) po f. 37, 150 kv. Valona po f. 37, 110 Durazzo po f. 36.

Riž Vse mirno. Prodano: 500 kv. ital. navadn. po f. 18.25—22.75 vs. kv., 100 kv. kitajskega, (novi) po f. 18.50, 200 kv. Rangoon po f. 12, 200 kv. japonskega po f. 15.50—17.50. **Seno**, konjsko po f. 1.50—1.70, volovsko po f. 1.90—2.20

Borsno poročilo.

Rente jako padajo ker je prišlo iz raznih kraj-v na Dunaj veliko ponudb za prodajo. Devize in valut nekoliko boljše. Tukajšnji papirji malo obrabjeni. Nekoliko delnic „Assicurazione Generali“ se je prodalo po 350 napoleonov.

Dunajska borsa

dne 21. oktobra.
Enotni drž. dolg v bankovcih — — — — — 81.30
v srebru — — — — — 82.15
Zlata renta — — — — — 111.90
5% avstrijska renta — — — — — 96.20
Delnice narodne banke — — — — — 884.—
Kreditne delnice — — — — — 241.40
London 10 lib. sterlin — — — — — 125.30
Francoski napoleonidori — — — — — 9.92
C. kr. cekini — — — — — 5.93
Nemške marke — — — — — 61.45

Poslano.

Bolnike na kostobolu, rheumatizmu in na živcih opozorujemo posebno na oglas „Kwizda-ja Fluid proti kostobolu“ na 4. strani današnjega lista. (29)

Slovenski šaljivi koledar izide prihodni teden. Obsejal bode blizo 130 strani z velikim številom podob. Stane 40 soldov s pošto 45.

JOSIP SIRK

Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste najboljših plemen na drobno in debelo. — Prezame vsako pošiljatev na deželo, katera se izvrši točno in solidno. 100-78

Zajamčeno popolnoma neškodljivo sredstvo, koje odpravi v ½ ure gotovo

Trakovico

4—10
z glavo vred, pošilja se franko proti f. 6.75, ali treba je, da se naznani starost bolnika. Edino pristno pri „St. Georgs-Apotheke“, Wien V, Wimmergasse 33.

Naravno olje

iz jeter od polenovke (Baccala). najizbornejše kakovosti, kojega z dobrim vspehom zakazujejo najboljši mestni zdravniki. — Iz iste kakovosti napravljajo se tudi zeleno ali jodoželezno (ferrato) olje. Zaloga v lekarni G. B. Rovisa Corso šte. 47. 1—10

KLINIKA

za spolne in želodčne bolezni, nastope okuženja i oslabejenja možke slabosti, polucije, žgečo vodo, močenje postelje, puščanje krvi, zabijte vode, in za vse bolezni mehurja, droba in živcev. Tudi pismeno po najnovejšem znanstvenem postopanju z neškodljivimi sredstvi. 33—67—104
C. Stroetzel, specialni zdravnik Lindan am Bodensee.

PRI JULIJ GRIMM-U

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga dežnikov za gospe in gospode za jako nizke cene. — Denžiki iz bonbaža od 90 novč. naprej. Dežniki iz volne in satina od f. 1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50. naprej.

Mali dežniki za otroke od 25 novč. naprej. Sprejemajo se vsakovrstni popravki za jako nizke cene. 15—104

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

Marijaceljske želodečne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodecu. Neprecenljive dobrote je posebno vpliv njihov pri notčnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečico (rzavei) pri preobilnej produkciji sline, rumenici bluvanju in gnjusu glavobolu, (ako boli iz želodca) krč v želodecu, zabasnanji, preobilnosti jedi in pijač v želodecu, proti glistam, bolezni na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorojdam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalag ima lekarničar „k angelju varhu“ 53—42

Dr. Brady Kremser, Morava

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju L. Seravallu blizo starega sv. Antona

Zgledljiva in oslabljena možka moč
Nezmožnost

Gotova pomoč! Z c. kr. priv. kopeljo iz karbona, za genitalije ozdravi vsaklor popolnoma brez slabih nastopkov gotovo in za stalno, večkrat uže v 2 dneh. Celó navidezno neozdravljiva nezmožnost pr možkih vsake starosti. Zdravljenje se vrši prijetno ter neda bi se sploh od zunaj kaj opaziti.

Spridevala znamen. prof. in med. listov, jako tople priporočbe zdravnikov in na tisoče zahval popoi. ozdravljenih priporočajo trpečim vporabo karbolne kopelji, katere jamči stal-n uspeh.

Popolna z opisom poraba in zdravniškim spridevalom f. 8 — samo po poštnem povzetju; ni potreba denar naprej pošiljati. Pošiljat-v in omota tajna, da se ne ni re spoznati niti vsebina, niti od kod prihaja. Dobiva se pri Dr. C., Wien, Neuban, poste restanta. —5

Jakob Klemenc,

trgovac

6-3

Via Sant' Antonio

ima v svojej zalogi volnenega blaga za žensko in moško obleko. Vedno se nahaja v veliki množini izborne kotonine, baržuna, trikotov, platna in flanele v raznih barvah. Dobivajo se bela zagrinjala vsake vrste in velikosti. Postreči more z najlepšimi namiznimi prtji, volnenimi robci, pledi in drugimi ženskimi ogrinjali. — V obilnej meri dobé se za gospé vsakere preproge in lišpa za plese in ženitve. Moja prodajalnica je vedno preskrbena z najmodernejšim blagom in priprogrami za gospe itd. — Blago je vedno novo in ne staro zalazano. Vsako naročilo na deželi (po obrazcih ali muštrih) se izvrši hitro in točno, ter lahko nektere vrsti blaga brez daca na deželo pošlje. Svilnato blago ima vedno najnovejšega izdelka; svilnate trakove vsake velikosti za plese, ali za nagrobne vence, kakor zlate in srebrne franže dobivajo se na izbor. Za domača društva je preskrbel trobojne svilnate trakove razne velikosti. Za obilno naročbo priporoča se vsem p. n. domačinom, da ga pogostoma z naročili počesté.

Nič več kašlja!

Prvi čaj

napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten, kakor to spričujejo mnoga naročila, spričevala in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoja za 3 dni 60 n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestenje života in proti madrona iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zaprtim trupu, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa o vsakem času brez obzira na dijeto. Ena škatlja velja 30 sold.

Plašter in tudi tinktura proti kurjam očesom in debeleži kože — cena 3 plaštov za kurja očesa 20 soldov. — Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zaloga v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontoni, v Ajdovščini v lekarni Gullielmo. 1-10

V tej lekarni govori se tudi slovenski.

TRŽASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 sold do vsakega zneska vsak dan v tednu razen praznikov, in to od 9-12 ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-11. ure zjutraj. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9-12. ure popoldne. Zneske od 50 gld. precej, od 50-100 je treba 1 dan odpovedati, 100-1000 3 dni in čez 1000 pa 5 dni poprej. Eskomptuje menjice domicilirane na tržaskem trgu po 4%
Posojuje na državne papirje avstro-ogrške d. 1000 gld. po 5%
višje zneske v tekočem računu po 4 1/2%
Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru. TRST, 1. oktobra 1886. 20-24

Ozdravljenje pljučnih bolezni

Tuberkuloze, (sušice, jetiko), naduhe, zaprte sape), kroničnega bronhijalnega katara itd po plinovi

EXHALACIJI

(po rektalnej injekciji).

Najneverjetnejši, skoraj nedejgljivi ideal zdravnikov je z ovim postopanjem popolnoma dosežen! Ob osupljivih, nepogrešljivih vseh govore najjasnejše sledeča pisma slavnih profesorjev, koja navademo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi besedami. In koja so bila tudi potrjena po zdravniških listih tu- in inozemstva:

Prof. dr. Bergson. Po tridnevnej plinovej exhalaciji po rektalnej injekciji, izdatno pojevanje kašlja in izvrška, potem popolno prenehanje, — m. zlica, pot in hripatost je posve izginola. — Truplo se redi vsaki teden za 1/2 — 1 K. Ravno tako brzo ozdravljenje tudi pri starej, celó pri miliarnej tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more tudi najtežji posel zopet opravljati. —

Prof. Dr. Cornil. Pri nadihu se mora pol ure po plinovej exhalaciji lagije sonsti. — Ako se exhalacija dalja rabi, se nadihu ne povrne več. Zoper šušci in nadihu je plinova exhalacija izkušeno, izvrstno sredstvo.

Prof. Dr. Dujardin Beaumetz: «Čelo pri afoničnem grlu, poško dovanemu po tuberkulozi, so se v 2-3 tednih zacelile otekline dasiravno je bila uža polovica pljuč razdejan h.

Dr. M. Langhlin, vodja bolnice v Filadelfiji je vporabil plinovo exhalacijo pri 30. bolnikih, koji so bili uže v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli. Vsaki dan pa se množe zdravniška poročila o srečnim ozdravljenju, ter je razn navadenih spričeval še mnogo drugih od slavnih profesorjev. Tudi v c. k. jav. bolnici na Dunaju se vporabljuje stroj za plinovo exhalacijo. — Imamo mnogo spričeval ozdravelih. C. k. izklj. priv. stroj za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se doniva z vsemi pripravami za pripravljenje pliva in z popisom za vporabo za zdravnike, ter ga more rabiti tudi vsak bolnik sam pri

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstasse N. 80/A ter stane gl. 8,30 z ometom proti gotovem novcu ali provzetju. — Ozdravljenje ni niti težavno, niti ovira vsakdanji posel. — 28

BRNSKO sukno in volneni izdelki

Kdor se hoče oblačiti pošegi i cenó, naj piše po uzorec na Tuch-Fabriks-Lager Friedrich Brunner & Brunn.

Op. Jako bogati uzorci za gg. krojače nefrankirani; kar se komu nedopade, se zamenja. 11-18

Dobiva se v vsih knjižarnah 13. nakladi, ravno izašla medic. svetovalca

Dr. MÜLLER-JA

najnovejša del: o slabosti, oslabele živcih, o nastopkih mladostnih pregreškov itd.

Pošilja se tajno za 60 nr. v pošt. markah KAROL KREIKENBAUM

18 Braunschweig. 52-36

Natezalci za hlače.

„Obleka dela človeka“

vell star pregovor. Obleke, koja so bile zmocene ali pa poškodovane valed zamotanja ali tlačenja, ali ako so se stiele itd., pridobé zopet svojo prejšnjo obliko no patentiranim konzervatorju za moške in ženske obleke. Ktor hoče na l-po obleko paziti ter jo dobro shraniti, naj si kupi najnovejši konzervator za moške in ženske obleke, koji je patentiran v svih državah in služi ob enem kot priprava za obešanje in natezanje obleke in kot priprava za stiskanje brisalk in plem ter je tudi najpraktičnej in najcenejšo darilo, katero more krasiti vsako možk ali žensko garderobo. — Dobiva se v svih skladiščih oblek in v glavnem tovarniškem skladišču M. D. Czvetkovics, Wien I., Kohlmarkt 18. in Franz Roeder, Wien, I. Operngasse 2. — V Pragi: Goldschmidt & Söhne, „Zur Stadt Paris“. — V Budapešti: Ohn & Simon. — V Zagrebu: Viljelm Lipkovics. 10-9

Konzervator oblek za gospe

Edini svoje vrste.

Proti skrčenju, neenakem raztezanju in stačenju oblek in proti odrganju vezl.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v svih kombinacijah
Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883
Glavnica društva gld. 3.300.000 —
Rezervni fond od dobičkov 536.622 02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje 150.000 —
Rezervni fond za podjetje na premikanja vrednostnih efektov 161.500 —
Premijna rezerva vsah oddelkov 7.342.780 36
Rezerva za škode 267 601 —

V portfelju:
Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih 16.954.118 57
Skupni znesek v h škod plačanih od 1. 1888 do 1883 gld. 114.949.847 01
Urad ravnateljstva 20-25
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši).

Proti hemoroidam!

Kdor hoče čuvati svoje zdravje, naj rabi

MENISKE KROGLJICE (Pillole dei Frati.)

kri čisteče ni proti hemoroidam, koje izdeluje P. Fonda farmacia v Piranu.

Prepotrebne za vsakega, kateri trpi na hemoroidah, zabahanju, breztečnosti, glavobolji, ter sploh veliko sedi, ona čistijo kri in dober vapeh potrjujejo zasebna in zdravniška spričevala, koja so priložena z podukom za porabo vsakej škatlici v slovanskem, nemškem in italijanskem jeziku.

Prodajajo se po 20 nvd. škatljica v svih lekarnah Trsta, Reke, kakor tudi Istre, Dalmacije, Goriške in Trenta. 30-54

KWIZDA-JA

fluid proti kostobolu

izkušeno izvrstno sredstvo proti kostobolu, reumatizmu i boleznj živcev

Isti je tudi jako dober za okrepčanje po velikem trudu, dolgej hoji itd. in tudi v visokej starosti proti oslabenju.

KWIZDA-JA (G) 7-3 fluid proti kostobolu

dobiva se pravi

v Trstu v lekarnah gg: C. Zanetti, P. Prendin, G. B. Foraboschi, Ed. pl. Leitenburg, Jos. pl. Leitenburg, A. Praxmarer, M. Ravasini, I. Serravallo. — Na veliko in eksport pri lekarničarjima C. Zanetti, P. Prendini, zatim v lekarnah v Postojni, Sežani, na Reki, v Pulju, Dubrovniku, Rovinju, Splitu in Zadru.

Glavno skladišče:

Kreisapotheke des Franz Joh. Kwizda, k. k. österr. u. kónigl. rumánischer Hoflieferant in Korneuburg.

Cena 1 steklenice 1 gld. a. v.

Opomnja: Ako se kupuje ta preparat, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva vedno KWIZDA-JA

fluid proti kostobolu

ter pazi, da je na vsakej steklenici in na vsakemu kartonu gorj odtis ena znamka.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarnja Piccoli ja v Ljubljani

Ta esenca, ki se nareja to nekem francpnu gospodu dr. E. viteza Stöckla, c. kr. vladinega svetovalca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlje vse želodčne in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo t. t. d. (glej navod, ki je vsakej steklenici pridejan) — Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic po gl. 1-36 po poštnem povzetju. Poštnino trpe p. t. naročniki. — Ta steklenice prodaja po 15 kr. eno, večina lekarn na Kranjskem, Štirkem, Koroskem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih. 43-50

V Trstu: Biasoletto, Ponte Rosso; Ed. pl. Leutenburg, Giardin Publico; G. pl. Leutenburg, Piazza S. Giovanni; Foraboschi, lekarna „al Cammello“, Corso; Picciola, Piazza Barriera Vecchia; Pozzetto, Palazzo del Lloyd; Praxmarer, Palazzo Municipale; Prendini, Pa azzo Modello; Ravasini, Piazza della Stazione; Rovis, Piazza della Legna; Saravali, za magistratom; Serravallo, Piazza Cavana; Suttina, lekarna „Liprandi“, Piazza della Dogana; Udovitch, Via Farneto; Xicovich, Via S. Nicoló; Zanetti, Via Nuova.

Samo f. 1. 80

Mrzlota, mokrota! ne škodi!

Nepredeljive, gorke, trpežne in jako poceni so moje vez-ne volnen-jopice in jako pristojne suknene in surove volne 4-12

meščanske jopice

za jesen in zimo, za gospe, dečke in deklice vse po istej ceni f. 1.80, prve vrsti, vezene. Te sloveč „meščanske“ jopice so najbolj potrebna obleka za vsacega, ter jih imam v sivej, ružjavi, prozastej, drap, bordaux, vijenjevi in črnej barvi. — Kdor si kupi tako jopico, je najbolj zavarovan proti mrazu ker se iste prilježejo telesu, drže vedno enako toploto in so neprepenjiv ve vrednosti. Razun t vrste imam še v zalogi dve finjše:

Iz fine čefir-volne gosto vez-ne in topl- f. 3. 25

Iz suknja in surove tople za zimo f. 5. 10

Zimske hlače iz dobrega, močnega brnskoga suknja, jako trpežne, po f. 2.25, f. 3.50 do f. 4.50.

Za mero zadostuje, da se pove širok ost čez prsa. Pošilja edino po poštnem povzetju:

J. Fekete, Kleider - Versendung, Wien, Hundsthurmerstrasse N. 18/84

Pristno BRNSKO SUKNO	jesensko in zimsko sezono	SIEGEL - IMHOF Brno (Brünn).	1 kupon sukna za črno obleko
	nadvladuje kar se tiče finosti in prepečnosti vsaki slični fabrikat, pošilje proti poštnem povzetju skladišče sukna		
			Mr. 310 iz fine volne f. 4.80
			Mr. 310 iz jake fine volne f. 7.75
			Mr. 310 iz perlan fine volne f. 10.50
			1 kupon sukna za črno obleko
			Mr. 325 finej bruga f. 7.75
			Mr. 325 jako fin per. f. 9.50
			Vsaški kupon ispolnjen z kompletno modro obleko (hlače, pr-jak in suknjo).
			Sukno za zimske suknje
			Mr. 310 fine volne f. 4.80
			Mr. 310 jako fin f. 7.75
			Mr. 310 perlan fine volne f. 9.50
			Mr. 310 loidna f. 10.50
			15 torzko suknj f. 4.25
			Sukno iz bešijane volne, Tuffel, suknja za deževne kabanice za gospe in vsako vrstno sukno po jako nizkej ceni
			Uzore zastonj in franko.

Ceno, solidno!! Jako nizke cene!!!

(9-10) Ceneje kakor povsod je na prodaj 1000čé.

odrezkov sukna v skladišče za sukno in volneno blago in EKSPORTNEJ TVRDKI Gustav Kraus, Jägerdorf, Österreichisch. - Schlesien

ter je podvorba popolnoma solidna in redna in dobra vrst zajamčena. Kar se komu ne dopade, se more brez prigovora povratiti. Uzorec zastonj in franko! Prosim, da samo enkrat poskusite !!!

Na mnogostransko zahtevanje p. n. naročnikov pošiljamo tudi kakor volnene posebnosti tukajšne pletene proizvode kakor: nogovice, čerape, jopice, itd., vse jako fino in dobro izdelano in po ceni. Ceniki franko in zastonj. — Pošilja se proti povzetju ali pa za gotov denar.